

RAPORT DE ACTIVITATE

ANUL 2022

**A.O. ASOCIAȚIA PENTRU SIGURANȚĂ URBANĂ ȘI MEDIERE DIN MOLDOVA
PERIOADA 01.01.2022 – 31.12.2022**

- 1. Despre noi**
- 2. Beneficiarii activității**
- 3. Activitate**
 - a) Transparența în procesul decizional**
 - La nivel local
 - La nivel central
 - b) Controlul civic al legalității actelor**
 - c) Activitate judiciară. Disfuncționalități**
 - d) Integritate**
- 4. Situația financiară**

1. Despre noi

Asociația a fost înființată la data de 22.07.2020. Principalele scopuri ale asociației sunt respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, verificarea funcționării pe principii democratice a instituțiilor publice, combaterea criminalității, investigarea și mediatizarea informațiilor de interes public.

2. Beneficiarii activității

Beneficiarii efectivi ai activității noastre sunt deopotrivă membrii asociației ca urmare a încălcării drepturilor acestora sau ale asociației în sine, comunitatea locală. Pe parcursul anului 2022 am acordat asistență gratuită diferitor cetățeni la redactarea cererilor pentru a fi depuse la diferite instituții, informări individuale privind drepturile cetățeanului în procesul decizional, etc. Toate solicitările parvenite de la cetățeni care respectau profilul unui potențial beneficiar și a căror cereri s-au încadrat în limitele scopului asociației au beneficiat de suport în limita posibilităților.

3. Activitate

Întreaga activitate a fost desfășurată de către membrii ei activi și după caz de voluntari ocazionali. Asociația nu a avut niciun salariat și nu a urmărit să obțină profit. Totodată asociația nu a aplicat pentru niciun proiect din fonduri nerambursabile și nici nu a beneficiat de vreun suport financiar/material/nematerial de la vreo instituție publică.

În anul 2022 eforturile noastre s-au concentrat pe monitorizarea integrității aleșilor locali și funcționarilor publici, pe investigarea actelor și situațiilor de corupție și conexe acestora din sfera publică, a transparenței în procesul decizional, pe respectarea drepturilor omului, precum și activități de monitorizare a banului public.

a) Transparența în procesul decizional

La nivel local

Pe parcursul anului 2022, asociația a participat conform *Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional* și a *Legii 982/2000 privind accesul la informație oficială* cu solicitări de informații pe diferite proiecte de decizii, cât și cu participare efectivă în procesul decizional prin obiecții și recomandări pentru ședințele publice organizate de Consiliul raional Edineț și Consiliul municipal Edineț. De asemenea am contribuit la transparentizarea activității consiliilor transmițând în direct ședințele publice.

Astfel, pe parcursul anului 2022 asociația a participat fizic în total la 15 ședințe publice organizate de Consiliul municipal Edineț, Consiliul raional Edineț și Consiliul comunal Cepeleuți, iar pentru ședințele care s-au desfășurat, am făcut transmisiune în direct în interesul publicului pe pagina de Facebook a asociației, fie efectuând înregistrări video offline. Dintre cele 15 ședințe publice la care am participat, 10 au avut loc la Consiliul municipal Edineț, 4 ședințe la Consiliul raional Edineț, și 1 la Consiliul comunal Cepeleuți. Am constatat că, deși primăria municipiului Edineț deține echipamentele necesare pentru transmisiune în direct sau înregistrarea video a ședințelor, Consiliul municipal/Primăria nu a dat dovadă de voință în a contribui la transparentizarea ședințelor publice, aceasta neînregistrând video nicio singură ședință.

La ședințele Consiliului raional Edineț asociația a participat la 4 ședințe publice. Instituția deși nu are echipamentele necesare, nici aceasta nu este deloc preocupată de achiziționarea lor și înregistrarea video a ședințelor publice și publicarea acestora.

În anul 2022 am mai participat inopinat la o ședință publică a Consiliului comunal Cepeleuți din raionul Edineț, aceasta fiind înregistrată video. La fața locului am constatat că proiectele deciziei nu erau afișate pe panoul informativ, acestea fiind incluse în dimineața respectivă la sosirea responsabilului de la asociație. Ca un indiciu pozitiv față de mediul urban de la Edineț a fost constatat prioritizarea subiectelor pe ordinea de zi – de la cele mai importante (care preocupă cea mai mare parte a cetățenilor) la cele individuale.

În activitatea Consiliului municipal Edineț asociația a expediat obiecții și recomandări pe următoarele chestiuni de interes public: recomandări la demolarea construcțiilor neautorizate de pe domeniul public pentru egalitate de tratament (Pavliuc vs alții), recomandări la aprobarea Regulamentului de constituire și funcționare a Consiliului municipal Edineț, recomandări cu privire la organizarea licitației pentru obținerea dreptului de a încheia contractul de vânzare-cumpărare și/sau arendă a terenurilor publice. Obiecții: Cu privire la aprobarea tarifului pentru călătorie în transportul public din aria municipiului Edineț, la cererea de cumpărare directă a terenului public de către Nectar auriu SRL.

În activitatea Consiliului raional Edineț am expediat obiecții și recomandări pe următoarele chestiuni de interes public: Recomandare cu privire la stabilirea indemnizației de participare consilierilor raionali la ședințele Consiliului raional.

De asemenea pentru ambele consilii au mai fost expediate mai multe cereri de publicare sau de expediere a unui șir de proiecte de decizie nepublicate pentru mai multe ședințe pe pagina oficială a instituțiilor. Pentru Consiliul raional au fost solicitate proiectele de decizii pentru 2 ședințe însă nu au fost furnizate, pentru una deloc, pentru alta doar parțial, fapt pentru care recomandări în cazurile date nu au fost expediate.

Cel mai critic moment a fost la ”consultarea” Planului Anticorupție a instituției pentru care efectiv s-a refuzat publicarea și furnizarea proiectului de decizie în cauză pentru a putea expedia recomandări, proiectul trecând ulterior de votul consilierilor mai mult în variantă secretă. Cu toate că s-au depus sesizări către OT Edineț al Cancelariei de stat și CNA, nicio schimbare nu s-a produs. Un alt moment critic a fost când pentru încălcarea procedurilor și dreptului de participare în procesul decizional a trebuit să apelăm la instanță, acest lucru întâmplându-se și în anii anteriori, cu toate acestea în 2022 nu s-au înregistrat îmbunătățiri semnificative la acest capitol.

Comparativ cu anii precedenți, activitatea Consiliului municipal Edineț nu s-a îmbunătățit în mod vizibil, proiectele de decizie fiind parțial publicate pe pagina oficială a primăriei. S-a constatat că publicarea proiectelor de decizie ale persoanelor fizice/juridice care afectează interesul public sau sunt de interes major pentru localitate se publică spre consultare doar în mod ocazional, deși important ar fi fost de a se publica mereu.

În ceea ce privește consultarea anunțurilor și informațiilor despre organizarea ședințelor publice pe pagina web a Consiliului raional Edineț, de menționat este faptul că situl instituției a fost în mentenanță cca în a doua jumătate a anului 2022, ceea ce a făcut imposibilă informarea corespunzătoare și expedierea vreunor recomandări pentru ședințele publice, un mod descurajator pentru cetățeni de a participa în procesul decizional, care oricum are înregistrat un nivel scăzut de implicare și interes.

În prima jumătate a anului 2022, situația consultărilor proiectelor de decizie la Consiliul raional Edineț a fost critică. Fie acestea nu se publicau și nici nu se furnizau la cerere expresă, fie se publicau foarte aproape de ziua ședinței cu încălcarea gravă a termenului legal, astfel încât nu era posibil de a studia și de a expedia recomandări, fie se invoca tot felul de motive tehnice repetate ale paginii web.

De asemenea am constatat un număr de 10 consilieri ai Consiliului municipal Edineț care au absentat nemotivat la 3 ședințe consecutive, dar cu toate acestea consilierii nu au fost sancționați,

nici secretarul și nici o altă persoană competentă nu a inițiat propunerea de excludere a celor 10 consilieri. Același lucru s-a constatat și la Consiliul raional Edineț în privința a 2 consilieri.

Referitor la ședințele publice, se atestă de asemenea o lipsă de interes a cetățenilor de a participa în procesul decizional conform legii și mai ales o lipsă de interes pentru activitatea desfășurată de aleșii locali, fie ei ai consiliului municipal sau raional.

La nivel central

Deși *Legea 239/2008 privind transparența în procesul decizional* prevede un termen prestabilit de consultare a cetățenilor, am depistat cazuri în care instituțiile centrale îndeosebi Parlamentul, nu acordă întotdeauna dreptul tuturor părților interesate de a participa/asista la consultările publice, ignorând în majoritatea cazurilor organizarea consultărilor și în regim online, limitând accesul la prezența fizică în Chișinău.

În anul 2022 am participat în procesul decizional, înaintând recomandări către: Autoritatea Națională de Integritate pentru Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplینirea funcției de președinte a Autorității Naționale de Integritate; Parlament pentru Codul Contravențional, Codul Administrativ, Legea securității informaționale, Filantropie și sponsorizare, Achiziții publice, Comerțul electronic, Consultări publice la Regulamentul Parlamentului.

b) Controlul civic al legalității actelor

Către OT Edineț al Cancelariei de Stat au fost înaintate sesizări pentru efectuarea controlului legalității unui număr de 12 acte, dintre care s-au constatat: 3 acte rectificate, 1 act notificat, 1 act contestat în instanță fiind sesizat și CNA, 1 act abrogat;

De menționat este faptul că în alte cazuri Oficiul a refuzat examinarea sesizărilor invocând diverse motive – într-un caz că nu regăsește actul în Registrul electronic din cauza omisiunii unei litere, într-un alt caz chiar invocând un criteriu discriminatoriu precum să între membrii asociației se află cetățeni ai României.

Tot la capitolul acte publice am constatat că responsabilii de publicarea actelor în Registrul electronic nu cunosc întru totul care informație este de publică și care este confidențială, multă informație de interes public fiind în mod greșit anonimată ceea ce a îngreunat studierea actului și a necesitat mereu sesizare.

c) Activitate judiciară. Disfuncționalități

În 2022 am inițiat mai multe cauze (civile și contravenționale) printre care: Consiliul municipal Edineț – pentru lipsa de transparență în procesul decizional la adoptarea tarifului la transport public local, Consiliul municipal Edineț – pentru lipsa de prezentare a unui raport tehnic ca informație de interes public în procesul decizional; Judecătoria Edineț – pentru lipsa de informație privind membrii comisiei de concurs; Parlament – pentru nepublicarea anunțurilor de consultare publică problema apei și canalizare (fapt care a generat la scurt timp publicarea tuturor anunțurilor supuse consultărilor publice), Primăria mun. Edineț – pentru nefurnizarea unei informații privind beneficiile efective oferite de Ziua copilului, Agenția Achiziții Publice – necomunicare informație

control privind legalitate achiziție publică (completată cu CNA), 1 Contestație la OT Edineț al Cancelariei de stat pentru încălcarea legislației în procesul decizional; 2 contestații la Inspectoratul de poliție Edineț ale aceluiași funcționar, în același caz, în mod repetat la întocmirea procesului-verbal contravențional; Consiliul raional Edineț pentru nefurnizarea informației prescripții financiare;

De asemenea, am susținut cauzele inițiate din anii anteriori. Cauzele au fost inițiate și susținute prin avocat și ulterior cu resurse umane proprii.

d) Integritate

În anul 2022 am monitorizat respectarea obligațiilor de integritate în privința a 171 aleși locali din țară. Dintre aceștia doar 46 aleși locali au depus declarația de avere și interese personale, iar 125 aleși locali nu au depus deloc declarația de avere și interese în termenul legal de 30 zile de la din momentul accederii/plecării în/din funcție. În aceste cazuri am înaintat sesizări către Autoritatea Națională de Integritate. În privința a 96-107 aleși locali au fost întocmite procese-verbale contravenționale. Pentru restul cazurilor au intervenit alte motive justificate.

Pe plan local am analizat și sesizat câteva situații care prezentau încălcarea legislației de integritate și corupție:

- Cazul consilierului raional Cuței Vitalie, autor al proiectului de decizie, membru în Consiliul Parohial al Catedralei Sf. Vasile cel Mare a participat la luarea deciziei în interes personal pentru alocarea sumei de 1 milion lei pentru construcția Catedralei Sf. Vasile cel Mare, interesul fiind nedeclarat, nesoluționat și consumat. Inspectorul de integritate a considerat distonant adresarea în instanță pe cazul dat, mai ales că finanțarea cultelor religioase de către autoritățile publice este strict interzisă de lege. Inspectorul de integritate considerând că în acțiunile dlui Vitalie Cuței nu sunt prezente elementele constitutive ale unei infracțiuni sau ale unei încălcări fiscale pentru a sesiza Procuratura și/sau Serviciul Fiscal de Stat. Separat, cererea OT Edineț al Cancelariei de stat pe cazul dat fiind admisă în instanță.
- De asemenea am sesizat cazul consilierului Bîzdîga Vasile (s. Trinca, raion Edineț) unde s-a depistat că a dobândit avere, valoarea căreia depășește substanțial veniturile legale disponibile în aceeași perioadă (172 bunuri imobile și 8 bunuri mobile nedeclarate, precum și ale sume de bani). În acest caz ANI a sesizat organul de urmărire penală pentru fals în declarație. Mai târziu pe cazul dat a fost pornită urmărirea penală, iar apoi a încetat integral pe motiv că a intervenit amnistia.
- Un caz sesizat către CNA în urma investigării proprii de desfășurare a unei licitației publice truate de 118.000 euro pentru Planul Urbanistic General al Primăriei mun. Edineț sub conducerea și implicarea Agenției Achiziții Publice, în rezultatul căruia CNA a concluzionat doar o *eroare tehnică*. De menționat că în cazul dat, separat, Agenția Achiziții publice a refuzat să se expună la cerere despre legalitatea acestei licitații, fiind pe rol un proces pentru nefurnizarea informației de interes public.

4. Situația financiară

Pentru desfășurarea activității în mod independent, asociația a folosit din împrumuturile fără dobândă din anii anteriori acordate de la unii membri fondatori. De asemenea la venituri s-au mai înregistrat cotizațiile membrilor și o donație primită de la o persoană fizică în sumă de 4100 lei.

În anul 2022 asociația nu a beneficiat de nicio sponsorizare, bunuri materiale/servicii din partea vreunei persoane fizice sau juridice din afara asociației. Asociația nu a beneficiat de granturi sau alte bunuri materiale/servicii din partea vreunei instituții ale statului.

Indicatori 2022	MDL
Venituri total	23.000 (23 mii lei)
Donație 1 persoană fizică rezidentă	4.100
Cotizații membri	900
Recuperare creanțe	18.000
Cheltuieli administrative (abonamente contractuale, comisioane bancare, onorariu avocat)	16.503,40
Excedent/deficit al perioadei de gestiune	6.496,80

Dacă rezonezi cu activitatea noastră, ne poți susține pentru a ne desfășura în continuare activitatea

Dacă ești persoană fizică sau juridică și dorești să susții activitățile noastre, îți propunem câteva modalități prin care ne poți ajuta:

Diverse servicii prestate (transport/servicii contabile/asistență juridică, etc.)

Implicare directă prin activități de voluntariat

Donații în contul asociației: MD37ML000000002251526705

Redirecționări anuale din impozit

Punem la dispoziție spațiu publicitar disponibil pe pagina noastră oficială www.asum.md

Aprobat la data de 07.10.2023